כיוצא בזה. כשם שהמזבח מקדש את הראוי לו כך הכבש ושאר כלי השרת מקדשין את הראוי להם שהרי נאמר בכלים כל הנוגע בהם יקדש. משיגיע לכבש דבר הראוי לו לא ירד ואף על פי שנפסל. וכן כשיגיע לכלי שרת כל דבר הראוי לו מתקדש ולא יפדה לעולם ואע"פ שנפסל כמו שביארנו באיסורי המזבח: **יט** אין כלי הלח מקדשות את היבש. ולא כלי היבש מקדשות את הלח. במה דברים אמורים במדות הלח והיבש שהיו במקדש כמו שביארנו בהלכות כלי המקדש. אבל המזרקות מקדשות הלח והיבש. וכלי שרת מקדשין דם הפסול ליקרב: **כ** כל כלי השרת אין מקדשין אלא במקדש ואין מקדשין אלא מדעת ואין מקדשין אלא מתוכן ואין מקדשין אלא שלימים. ניקבו אם עושין מעין מלאכתן שהיו עושין והם שלימים מקדשין ואם לאו אין מקדשין. ואין מקדשין אלא מליאין. אבל המדות אין מקדשות חסרות אלא אם דעתו למלאותן. ואם אין דעתו למלאותן מקדשות להפסל אבל לא ליקרב: **כא** כלי שרת מקדשין שלא בזמנן להפסל אבל לא להקרב. כיצד דבר שמצותו ביום שנתקדש בכלי שרת בלילה נפסל וישרף. אבל אינו קרב. כגון שקמץ מנחה בלילה ונתן קומצה לכלי שרת הרי זו נשרפת: **כב** מזבח שנפגם נפסלו כל הקדשים שהיו שם שחוטין במקדש שעדיין לא נזרק דמם. שהרי אין שם מזבח לזרוק עליו ונאמר וזבחת עליו את עולותיך ואת שלמיך כלומר תזבח והוא עומד בתקונו לא פגום: **כג** אבל קדשים חיים שהיו שם בעזרה כשנפגם לא נפסלו. אלא כשיבנה המזבח יקרבו שאין בעלי חיים נדחין: **כד** הקדיש בהמות עד שלא נבנה המזבח. כשיבנה מקריבין אותן שהדחוי מעיקרו אינו דיחוי: **כה** וכן אין אוכלין קדשים והמזבח פגום. שנאמר ואכלוה מצות אצל המזבח

כסף משנה

ונמצא שם המשכן: כשם שהמזבח מקדש את הראוי לו וכו'. משנה פרק המזבח מקדש (דף פ"ו). ומ"ש וכן כשיגיע לכלי שרת כל דבר הראוי לו מתקדש. שם. ומ"ש ולא יפדה לעולם. משנה בריש פרק המנחות (דף ק'):

יט אין כלי הלח מקדשות את היבש וכו'. משנה פרק המזבח מקדש (דף פ"ח). ומ"ש בד"א במדות הלח ויבש וכו' אבל המזרקות מקדשות הלח והיבש. מימרא דשמואל שם ופ"ק דמנחות (דף ח':): כלי שרת מקדשים דם הפסול ליקרב. בר"פ בתרא דכריתות (דף כ"ג) תנן אשם תלוי שנודע שלא חטא לר' יוסי אם כבר נשחט וקיבל הדם בכוס יזרק ופסק כר' יוסי דמתוקי עמו:

כ כל כלי השרת אין מקדשין אלא במקדש. מימרא דשמואל בפ' המזבח מקדש. ומ"ש אלא מדעת. מימרא דר"י פ"ק דמנחות (דף ז'). ומ"ש ואין מקדשין אלא מתוכן. מימרא דשמואל בפ' המזבח מקדש (דף פ"ח). ומ"ש ואין מקדשין אלא שלימים ניקבו אם עושים מעין מלאכתן שהיו עושים והם שלימים מקדשין ואם לאו אין מקדשין. משנה שם. ומ"ש ואין מקדשין אלא מליאים. מימרא דשמואל שם. ומ"ש אבל המדות אין מקדשות החסרות אלא אם דעתו למלאותה וכו'. שם ופ"ק דמנחות (דף ח') מימרא דר"י וברייתא שיהיו מליאים אין מליאים אלא שלימים וכו' א"ר יוסי אימתי בזמן שאין דעתו להוסיף אבל דעתו להוסיף ראשון ראשון קידש ופירוש מלאים פירש"י שיש בהם שיעור הצריך לאותו דבר ואין דעתו להוסיף פירש שאין דעתו להשלים השיעור. ומדברי רש"י נראה שיש בנוסחא דידן בגמרא חסרון לפי המדבר בענין המדות. ומה שכתב ואם אין למלאותן מקדשות להפסל אבל לא ליקרב. נראה שלמד כן מדאמרינן בפ"ק דמנחות (דף ז') בעא מיניה מר"י כלי שרת מהו שיקדשו פסולים (ופירש"י) כגון אם קמץ זר ונתן בכלי ויש לדקדק שדין זה סותר מ"ש לעיל בפ' זה כלי שרת מקדשים דם הפסול ליקרב. ושמא י"ל דשאני בין דם לשאר דברים. ועי"ל שלמד כן מדאמרינן בס"פ המזבח (דף פ"ה) אין כלי הלח מקדשים את היבש אמר רב אין מקדשין ליקרב אבל מקדשין ליפסל:

כא כלי שרת מקדשין שלא בזמן כו'. בסוף פ' שתי הלחם (דף ק'):

כב כב מזבח שנפגם וכו' אבל קדשים חיים שהיו שם בעזרה כשנפגם לא נפסלו וכו'. בפ' קדשי קדשים (דף נ"ט) אמר רב מתנה שנפגם כל הקדשים שנשחטו שם פסולים והכי א"ר [שמעון] ברבי משום רבי ישמעאל בר' יוסי ומייתי לה מדכתיב וזבחת עליו את עולותיך ואת שלמיך וכי עליו אתה זובח אלא כשהוא שלם ולא כשהוא חסר וכו' ור"י אמר אחד זה ואחד זה פסולים במאי קא מיפלגי רב סבר בעלי חיים אינם נדחים ור"י סבר ב"ח נדחים. ופירש"י שנשחטו שם בעזרה כשהוא שלם והאי עליו בגינו ובשבילו קאמר. אחד זה ואחד זה בין שנשחטו בשעת פגימתן בין שנשחטו אחר תיקונו פסולים. ופסק רבינו כרב ונתבאר בפט"ו מהלכות מעשה הקרבנות:

כד הקדיש בהמות עד שלא נבנה המזבח כו'. שם אהא דקאי כל הקדשים שהיו עד שלא נבנה המזבח פסולים פריך נבנה דחויים מעיקרא נינהו כלומר וכשרים הם:

כה וכן אין אוכלים קדשים והמזבח פגום וכו'. שם (דף ס') א"ר אלעזר מזבח שנפגם אין אוכלים בגינו שירי מנחה שנאמר ואכלוה מצות אצל המזבח וכי אצל המזבח אכלוה אלא בזמן שהוא שלם ולא בזמן שהוא חסר ואכתי שירי מנחה. קדשי קדשים מנ"ל ת"ל קדש קדשים קלים מנין אמר אביי אתיא מדרשא דר' יוסי וכו':

ולד

לחם משנה

יט וכלי שרת מקדשין דם הפסול ליקרב וכו'. כתב הרב בעל כ"מ ז"ל משום דבפרק בתרא דכריתות אמרו שם בריש פרקא במשנה ר"י אומר אפילו הדם בכוס וזרק ופסק רבינו ז"ל כמותו דמוקי עמו כלומר דשם אמרו בגמרא דכלי שרת מקדשין בו את הפסול לכתחילה ליקרב וקשה על זה דבהדיא פסק רבינו ז"ל דלא כר' יוסי בפרק שלאחר זה שכתב שם הדם והבשר ישרף וכו' נודע לו אחר שנזרק הדם הבשר יאכל וכו' משמע דדוקא אם נודע לו אחר שנזרק הדם אבל קודם זריקת הדם לא והו קשיא דבפרק קמא דמנחות (דף ז') אמר והא בעא מיניה ר"ל מר"י כלי שרת מהו שיקדשו פסולים לכתחילה ליקרב ואמר ליה אין מקדשין ותירץ ליקרב אבל מקדשין ליפסל משמע בהדיא דאין מקדשין ליקרב ואיך כתב רבינו ז"ל דמקדשים ליקרב. ואולי י"ל דרבינו ז"ל רואה בפרק המזבח דאמרו שם בעא מיניה ר"ל מר' יוחנן מהו שיקדשו כלי שרת את הפסולים א"ל תניתוה כשם שהמזבח והכבש מקדשין את הראוי להם כך כלים מקדשין א"ל לכתחילה ליקרב קא מבעיא לי הא נמי תניא שקבלו פסולים וזרקו את דמו מאי לאו וכו' ומפרש רבינו ז"ל שם כפירוש רש"י ז"ל דפשיט דלכתחילה מקדש ליקרב והוקשה לו מה שהקשו התוס' ז"ל לרש"י ז"ל מההיא דפ"ק דמנחות דמשמע שם דפשט רבי דאין מקדשים ליקרב ולתרץ זה מפרש רבינו ז"ל דהני מילי פשיט רבי חדא הא דפ"ק דמנחות דכל הפסולים אינו מקדש הכלי שרת אלא ליפסל ולא ליקרב ואידך ההיא דפ' המזבח מקדש דפשיט דהיינו גבי דם דוקא הוא דמקדש אפילו ליקרב ממתניתין דזרקו את דמו דפשיט דהיינו קיבלו פסולים הדם ודוקא גבי דם אמרינן הכי וכדכתב הרב בעל כ"מ ז"ל לפמ"ש שהוא מחלק בין דם לשאר דברים ושמא כדכתיבנא:

כ ואין מקדשין אלא מתוכן. בגמרא בפרק המזבח מקדש (דף פ"ח) אמר שמואל כלי שרת אין מקדשין אלא שלימים אין מקדשין אלא מלאים אין מקדשין אלא מתוכן אין מקדשין אלא מבפנים א"ר אבי אמר ר"י לא שנו אלא שאין דעתו להוסיף אבל דעתו להוסיף ראשון ראשון קדש ע"כ. וליכא נוסחאות דגרסי בהו הכי אמר שמואל כלי שרת אינן מקדשין אלא שלמין אין מקדשין אלא מלאין אין מקדשין אלא מתוכן ואמרי לה אין מקדשין שלמין ומלאין ובפנים מאי בינייהו בירוצי מדות במתניתא תנא אין מקדשין אלא שלמין ומלאין ומתוכן ומבפנים א"ר יוסי אמר ר"י כו' ע"כ וזהו היה גירסת רש"י ז"ל שפירש בירוצי מדות וכו' ואם רבינו ז"ל היה לו הגירסא הזאת קשה דא"כ כיון דקאמר אין מקדישין אלא מתוכן משמע דאית ליה דבירוצי מדות חול ובהל' כלי המקדש פ"א בירוצי מדות הלח קדש ובירוצי מדות היבש חול וא"כ איך כתב כאן שהם דכל כלי שרת אין מקדשין אלא מתוכן דמשמע דכל בירוצי המדות חול מדקאמר מתוכן דוקא לכך נראה דגורס רבינו ז"ל כגירסא הראשונה בגמרא: אבל המדות אין מקדשין חסרים וכו'. קשה מהו זה שאמר אבל המדות דמשמע דיש חילוק בין מדות למזרקות לענין זה שאין מקדשין חסרים אלא אם דעתו למלאותן ולא ראינו בגמרא חילוק כזה ועוד דלשון רבינו ז"ל שכתב בתחילה ואין מקדשין אלא מלאין משמע דאכל הכלים קאמר. לכך אני אומר דהאי המדות ט"ס הוא וצ"ל אבל אין מקדשין חסרין וכו' ואכל הכלים קאי ומ"מ קשה דלא נאמר שם בגמרא הא דמקדשין ליפסל אלא על כלי הלח שמקדשין את היבש וכדפירש"י ז"ל שם וכן אמר בגמרא על סיפא דאין כלי הלח כו' אמר רב ואי תימא רב אשי אין מקדשין ליקרב אבל מקדשין ליפסל אבל גבי הא דחסרים לא נאמר כלל בגמרא דמקדשין ליפסל ואיך כתב רבינו ז"ל בפשיטות שאמרו כאן דמקדשין חסרים וכהא דכלי הלח אין מקדש את היבש לא אמרו כלל ואולי רבינו ז"ל לא היה לו בגירסתו פיסקא דאין כלי הלח מקדש אלא אמר רב וכו' וקאי אדלעיל מיניה הברייתא שהביא אמר ר"י אימתי בזמן שאין דעתו להוסיף וכו' ועל זה בא רב ואמר אין מקדשין ליקרב וכו' כלומר כשהם חסרים אין מקדשין ליקרב אלא ליפסל אך קשה דשם אמרו היכא דמתני לה אהא אין מנחות ונסכים ומנחת בהמה וביכורים מן המדומע ואין צ"ל מערלה וכלאי הכרם ואם הביא לא קדש אמר רב ואי תימא רב אשי לא קדש ליקרב אבל קידש ליפסל ורבינו ז"ל בפ"ק מהלכות איסורי מזבח כתב דאין מביאין מנחות ונסכים לא מן הטבל ולא מן החדש קודם לעומר ולא מן המדומע ואין צ"ל מערלה וכו' ואם הביא לא נתקדשו להיותן ראויים לקרבן אבל נתקדשו ליפסל ויהיו כקדשים שנפסלו ע"כ. והוא ודאי כי הא דאיכא דמתני לה שאמרו בפרק המזבח מקדש אע"פ שהרב בעל כ"מ ז"ל לא מצא שם מקומו ודקדק כן מפסול שאמרו במשנה בפרק רבי ישמעאל ודאי דמקומו הוא בפרק המזבח מקדש וא"כ איך רבינו ז"ל פסק כתרי לישני. וי"ל דסובר דלא פליגי אהדדי לענין דינא אלא דמר מתני לה אהא ומר מתני לה אהא:

כד המקדיש בהמות עד שלא נבנה המזבח וכו' שהדיחוי מעיקרו אינו דיחוי וכו'. קשה דתיפוק ליה מטעמא דאמר לעיל דבעלי חיים אינם נדחים. וי"ל דאמר טעמא שיועיל אף למנחות דאינם בעלי חיים:

והוא

משנה למלך

יט וכלי שרת מקדשין דם הפסול ליקרב. עיין ברכת זבח (דף נ"ט ריש ע"ב) ודוק:

כ ואין מקדשין אלא מדעת וכו'. ר"ל דאינן מקדשין כלל אף ליפסל ואף שיש דברים שאינן מקדשין ליקרב אבל מקדשין ליפסל וכמ"ש רבינו בסמוך דין זה ודין כ"א מ"מ כשהוא [שלא מדעת אינן מקדשין אף ליפסל כן מתבאר בסוגיא כמבואר יע"ש. ודע דאף למ"ד דכלי שרת אין מקדשין שלא מדעת מ"מ משום גזירה דשמא יאמרו לדעת נתקדשו מתקדשין הכי ס"ל לתוס' בפ' לולב וערבה (דף נ') ורש"י חולק עליו בגזירה זו כמבואר שם. אך קשה מההיא דאמרינן פ' שתי מדות

3-4-13